

اسلام عربی

شعاری: «ربنی بـ میات، هیاتی بـ دبه» در.

مدیری: حلیم ثابت   یل ۱ - صابی ۱۱   ۱۴۲۲ شعبان
۱۴۲۰ حزیران

نه ارجاع ايديابه مين بر چوچ مثالر يولق قابلدر . ذاتاً بو بک طبىعیدر .
چونکه نصوص محدوددر . فقط حاده لرك جزئياتی دکل ، نوع و جنسلى
بيله هنور تحدید ايديابه مشدر وايديابه منده . شوحالده بونلرك هپتنى نصوصه
ارجاعه قالقيشمىق ، بونلرى يالكز بوجەتىن حل ايتىك اوغراشمىق قدرت
وتكونى صفات جليله لرىنىڭ مفهوملىنى آكلاماقدن باشقە برشىئە حل
اولونەماز .

مليم نابت

اصحاح فارسی

تعدد زوجات مناسبیله

— افکار عمومیه —

تعدد زوجات، اسلامیته منع اولنې بىلير اولدېتى تىین اىچون «۸» نومرسولو
«اسلام بجموعه سندە» يازدىغىم مقالە، سیدالرشاد محررلۇندن احمد نعيم بک
ظرفدن - كويا ضروريات دىنىيەدن برشى انكار اىتىشم كېي - بک شدتلى بىشجومە
هدف اولدى . تعدد زوجاتك اسلامیته منع ايدىابه بىلەجكى مسئلەسى اساساً
بىرىھى و آشىكار بىكىفيت اولوب - احمد نعيم بک بىوردقلرى كېي - نم ئىن ئىن ئىن
ايچاد واجتہاد ايدىلش دىلدر . اساسات فقهىه بک صرىچ اولان آيت جليله نىڭ
مقتضایىدەر . شوقىدر كە ، او زون و متنى زمانلىر جھەل و تعصبك سرە مظلومىتى
قالان و بونتكە بىاپرى بىچۈق مباحثات و مناظراتە بىلەت ويرىب دە بر تىيجه يە
اقتران ايدىمعەن بومىڭىدە آرتق شريعت اسلامىيەنڭ چەرە حقيقىتى كوسىرەمى
زمانى چۈقدەن حلول اىتىشى . ايىتە تعدد زوجات مقالەسى، شىمىدى يە قدر
كرك عن جھەل و كرك لغفلە ذھول اولونان بىرحقىت شرعىيەنى اساسات فقهىه
و علمىه دا ئىرسىدە مىدانە چىقارمۇق مقصدىلە يازلىشى .

بر مقصد علمى و شرعى ايلە يازىلان مقالە عاجزانەمە، كاھ بر لان منيف و كاھ
بر لان تجاوزلە و فقط نېچ بىراسىھ مىتد او ملا يوب قابل تعداد او ملايان خطىئات

ایله کلو مقالات جوابیہ بی او قو دفعہ حیرتکار ایچنده قالدم : چونکے ؟ بوقدر خطیئات شرح وايضاح ایچون پک چو حق صحیفہ لرکه یازی یا زمق ایجنب ایتدیکی کی بویاہ مسلسل خطیئاتک تکردی ده بخ تدھیش ایدیسوردی . ناچار پک آنکار اولان مقصودی کی تکرار ایضاح ایتك ، دھا آجیق بر صورتکه بعضی اساسات علمیہ بی ترک ایده دک مختصر بر مقالہ جوابیہ یا زمق مجبور یتکه قالدم . معابر ضمیحی ؟ ایکتھی مقابله سند ده - بو نجیسندہ اولانی کی - نہ بر اساس علمی ، نو ده بر قاعدہ نقیبہ تھیزد ایدیسوردی .

بن ، اساس مقالہ مده « مورد تصدر ! بو راده رأی واجتہاد جاری اولان عباز » دیسوردم . معابر ضمیحی ؟ نہ مورد نص اولانی گی و نہ ده رأی و فکر کار جاری اولان میہ جغتی انکار ایده عباز دیسوردی . فقط ؟ یته بو اساس ایله مقتد او لمیہ رق آزادی دیکنکنے اجالہ قلمدندہ جکتھی یور . مقدمہ لوندن بری (فانکھوا ماطاب لکم من النساء مثی و ثلث و رباع) دیکری ده (اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم) آیت جلیله لوندن طبیعتیه حاصل اولان قیاس منطقیہ قارشی « نک بو زوق و چوروک قیاسک » تعبیریاہ حرمتکار (!) بر لان استعمال ایدیسورد و « آیتك دلالت لفظیسی ، عقلیسی ، عرفیسی وار » دیه یا هر زردہ رسولہ و اولی الامر اطاعت ایدیکنکر] مال صریح و قطعیسندہ اولان آیت جلیله ده بر مہمیت وار ادعائیسندہ بولنچ ایستیور . بیلسم که آیت جلیله یہ متشابه ہی دیه جاک ؟ آیات جلیله نک مفتاح و اسراری یدلزنده ایمیش کی بر وضیعتیہ بر طاش ممتاز ویریسورد ... نہ عجیب در که آیت جلیله یہ ویردیکی معنا ، مقصودی نہ تغییر و نہ تقدیم کی کی حالدہ معابر ضمیح متصل بکا « مکابرہ » عناد ایدیسوردک . نم سوزلریتی قبول و تصدیق ایتمہ یور سک » دیسورد .

بالفرض والقدیر معابر ضمیح سوزلریتی تسلیم ایدهيم ، آیت جلیله نک دلالت لفظیسی ، عقلیسی ، عرفیسی وار ایمیش و معناسی ده بیان ایتدیکی صورت ده ایمیش بونی ده قبول ایدهيم . بیلسم بوصورتکه ادعائی نہ مقصود تائین ایدیسورد ، تعدد زوجات حقداء بر استانا تشکیل ایدیسوردی ؟ ایشتہ بیان ایتدیکی معنا (.... اولو الامر = اقامہ نصبند مقصود اولان خصوصیات ده و ولايت امر تقطیع ندن

مطلوب اولیق لازم کلان شیلرک کافہ ستدہ اطاعت ایدیکندر عبارتدر که بوزه ھیچدہ فرق تندہ اولمادینی حالدہ رعیہ او زوندہ تصرف امام، مصلحتہ منوطدر. قاعدہ اسایہ ستدہ اشارتدن باشقة برشی دکلدر و صرف او اساہ عائددر. بنیاس ایسہ، بر حکم عقلی و ضروریدر؟ رأی واجتہاد نتیجہ سی دکلدر. جملہنک معلومی اولمادینی وجہله بتوں وضع قوانیندہ طبیعی اولہرق واجب الرعایہ در، هرو اخراج قانون بواسیہ استناد ایدر. بو خصوصی متشريع ایاہ اولیانلر آردستدہ فرق یوقدر، هر قانوندہ اسباب موجہ بیان ایدیلیر، هاتکی شی حق تندہ وضع قانون او لوئور سے او لوئونی عدالت و مصلحت نقطہ ستدن مقتضی اولان سبب شرح و ایضاً اولونور. طبیعیدر که بوجہت، تعدد زوجات ایچون بر استنا تشکیل ایده منز. حق تندہ تاؤن وضع ویا امر و نہی اولہ جق هر هاتکی کیفیت او لوئر سے او لوئون بواہی اہمال ایده منز؟ دکل بویله وضع قوانیندہ بالعموم، هر خصوصی مصلحت و منفعته تطبیق فعل و حرکت او لوئور، ھیچ بر عاقل یوقدر که فعل و حرکتندہ مصلحت و منفعت ملاحظہ ایتھسون. شوقدر وارکہ وضع قوانین و یا اسائز صورتہ تصرف امامدہ - عمومہ عاذ و ایجنبی ایچون - مصلحت و منفعت عامہ یعنی شرع محمل دیک اولان - «عرف» ملاحظہ او لوئونی ضروریدر. و بو حقیقتی تسلیم ایتھے جک بر فرد تصور او لوئونہ ماڈ.

اکر تعدد زوجائی منع ایده جلک قانوندہ مصلحت و منفعت عامہ یوقاد عاستدہ بولونیاہ جق او لوئر سے، اوجہت آئریجہ بر مبحث تشکیل ایدر. بزم مقصدی میز جائز اولان شیلر حق تندہ منفعت و مصلحت عامہ بولندینی حالدہ قانون وضع ایمک شرعاً اولی الامر ک صلاحیت داخلنڈے در، دیکندر عبارتدر. شودا سید شایان عرض در کہ تصرف امام، مصلحتہ منوطدر، قاعدہ اسایہ و عقلیہ سی اولی الامر ک امر و نہیہ کی اولان صلاحیت واسعہ سنی بر درجه یہ قدر تقيید و تخصیص ایدینیور سادہ شبهہ یوقدر که بو تخصیص دہ مقالہ اسایہ دہ عرض ایتھیکم تخصیص قیلندندر ک عقل ایاہ تخصیص در، رأی واجتہاد ایاہ دکلدر.

بناءً عليه، آیت جلیلہنک ساحة شمولنده رأی واجتہاد، خلاف و اختلاف علمی یوقدر۔ بالکنز، تعدد زوجائک منع اولنه بیلمنہ مؤدی او لیور خوف

ودهشته جهل و تعصیک ولوه عناد و مکابرہ عی وارد و آیت جلیله، پک صریح و قطعیدر. آیت مشار الیهای نه بر مجتهد، نهده بر مفسر تهیید و تحدید ایده بیلین. مقاله اساییده؛ مورد نصده اجتہاده مباغ یوقدر، فاعده اساییه نه استاد ایده رک بو حقيقة بیان ایتدیکم حاله، ینه عناد و اصرار کوستنیه رک برچوق تغیر اسایی تعداد واونلهه مراجعت ایتمکلکمز توصیه او لوئیور؟ معارضت مراجعت ایتدیکی حاله نه استیاط ایده بیلین؟ برچوق مراجعتیک نتیجه نتنه نقل ایتدیکی معنا، مشهور و معروف اولان بر اسان عقیلدن عبارت بر امر بدیهی دکل ده نه در؟ عرض ایتدیکم وجہلهه مراجعتی نتیجه نتنه استاد ایتدیکی اساس عقلی، ذات مسئله به دائر بزشی مفید او لویور می؟ بزدده معارضت بزه بعض سؤالرده توجیه ایدیور؟ و «جواب ویر» دییور، بیلمه لری اقتضا ایدرکه هنوز اعتراض شکل و ماهیتی اکتساب ایمه مش سؤالرده جواب ویرمک اصول مناظره دائره نتند خارجدو. کندی وظیفه لری منع، نقض و یا معارضه دن عبارتدر.

«شریعت اسلامیه، اولی الامر ک امر لری کندی امر لری متابه نتنه عد ایدیور، دیدیکم ایچون تخطیه ایدیورده «شریعت حقیقت دختر متكار بولو تما بور سک» دییور.

أوت؟ تکرار ایدیورم. شریعت اسلامیه، امر اولی الامری کندی امر لری متابه نتنه عد ایدیور. فقط بو، بر دعوای مدللدار، بونی دلیلی اولان «اولی الامر بر شیئی امر ایدرسه شرعاً واجب، ومنع ایدرسه شرعاً منوع اولور» جلیه‌ی تعمیق ایتمکده ایدی.

معارضتک بیلمه لری اقتضا ایدرکه بر دعوای مدللک آشجق دلیله اعتراض اولونور. دلیل موجود ایکن مدلوله اعتراض اولونماز. نصل متابه نتنه دکلدرکه شرع شریفک کندی امر لری وجوبی افاده ایدیور زده، ینه شریعتک بخش ایتدیکی صلاحیته استاد ایدن اولی الامر ک امر لری وجوبی افاده ایمه بیور می. یوقسه (اقیعوا الصلات و آتوا الزکاة) آیت جلیه‌ی بر امر وجوبی ذم (واطیعوا الرسول و اولی الامر منکم) آیت کریمه‌ی وجوبی افاده ایمه بیور می؟ بر امر اطاعت شرعاً واجب اولورده مأموریه شرعاً واجب اولماز می؟

بونلردن فضله او له رق معارضته، جواز، نه دن عبارت در، درجه شمول و بسته ته در، نظر شر عده بر فعل واجب و منوع اولماز ايسه جائز دن باشه برشی دکلدر، هر هایکی فعل اولورسه اولسون یا واجب و یا منوع و یا خود جائز در، و با قسم امدن تماماً خارج بر فعل تصور او لته ماز تضیه لرینی - که فقه و شریعتك معلومات ابتدائیه سی قیلندن اولان بوجهايق بسيطه سی - ادرا کدن غافل بولونیور.

ایشته؟ مقاله اساییده «اکر اولی الامرک جائز اولان شیلرده امر و نهی ایمکه صلاحیتی انکار ایدیلیرسه - عرض و بیان ایتدیکم وجهه - اسا واجب اولان شیئی منع و زجر و یامنوع بر فعلی امر ایمکه صلاحیتی اولادیغندن هیچ بر شیئه امر و نهی ایمکه صلاحیتی اولماز و آیت چلیه مذکوره نک حکم و معنایی قالمازدی ». فقره سنه قارشی «بوقدر قیصه دوشونجه ایله مسئله اجتہاد کزه حیرت ایدیسیورم . بر حکومتی تحريم حلاله صلاحیت ویریه جک اولدقدن صوکره و جوب اطاعتک حکمی قالماز ظن ایدیوزکن ». دیمه مدافعه ایمک ایشیور . اول امر ده شورا سنی عرض ایده یم که؛ [تحريم حلاله صلاحیت] تعیینی استعمال ایتمه دم . جائز اولان شیلرده امر و نهی ایمکه صلاحیتی دیشدم . هر ایکی تعییر مساوی و مرادف اولسه بیله، جوازک نه دیک اولدیغتی ادراك ایده هین بالطبع حل و حرمتک ده ماهیته تقوذ ایده منز . شو اعتیار ایله اساس طور دکن ، جواز دن باشه برده حل و حرمتک بیانه کریشمک احتیاجی حاصل اولماسوں . چونکه؟ مغالطه و سفسطه لرک اک مهمتک، بویله اختلاف تعییر دن نشأت ایتدیکی کورولیور . بونلری بزر، بر تعداد ایمکه شیمدیلک - لزوم کورمه یورم . آرتق، بزه تعلق اولمايان تحريم حلال تعیینی بر طرفه بر اقه رق هم مقصد بمزی بر کره دها بیان وهم ده « بوقدر قیصه بر دوشونجه ایله مسئله اجتہاد کزه حیرت ایدیسیورم » دین معارضتك بر نظام بسیط وابتدائی معلوماتی ادراك ایده مدیکنی اپضاح ایمکش بولنلم .

شبھه یوقدوکه امر و نهی، افعاله تعلق ایدر . امر ایله فعل، نهی ایله ترك فعل طلب او لتور . اولی الامرک امر و نهی لرینک تعلق ایتدیکی افعال، شارعک امر و نهی لرینک تعلق ایتدیکی افعال دن عبارت دکلدر . چونکه؟ اولی الامرک امر

ونهیلرینک تعلق ایتدیکی افعال ، شارعک امر و نهی ایتدیکی افعالک عینی او لمق لازم کلسه ، بو ، شارعک امر و نهی تکراردن عبارت اولور .

شو حالده يالکن [اطیعوا الله واطیعوا الرسول] دن باشته بزده [واوی الامر منکم] علاوه ایدیلنجه آیت جلیله نک معنایی ؟ اولی الامره شریعتک امر و نهیلرینی تکرار ایده جک اولور به اطاعت ایدیکنر دیمک اولمازی ؟ بوندن دها عبث ، دها معناستز بر شی تصور اولنوری ؟ آیت جلیله نی بو کی معناستز و حکمنز بر شیئه جمل ایمک قابلیدر ؟ دیمک اولور که اولی الامرك امر و نهی ایتدیکی افعال ، شارعک امر و نهی ایتدیکی افعالک عینی او لمق اقتضا ایتمز ، بونک خارجندہ قالان باشته افعالی ، اولی الامر ، امر و نهی ایده بیلیر . او خارجندہ قالان افعال ایه ، جائز اولان افعالدن غیری بر شی دکلدر .

ایشته ؛ بو تمہید آنتری توضیح ایمک مقصدیله افکاریمزی خلاصه ایده لم : اولی الامر ، واجب اولان افعالی امر ایدرسه تکراردر . [اطیعوا الله واطیعوا الرسول] دد داخلدر . آیریجھ [واوی الامر منکم] دیه اولی الامره ده اطاعت ایدیکنر دیمکه حاجت یوقدز . چونکه عبث و بی فائددر . اولی الامر ، منوع اولان افعالی ده امر ایمکه صلاحیتدار دکلدر . شو حالده آیت جلیله دن مقصد ؟ جائز اولان افعالده امر اولی الامره (شرع بحمل دیمک اولان عرفه موافق او لمق شرطیله) اطاعت ایدیکنر ، دیمک اولور . زیرا ؟ واجب و منوع اولیان افعالک کافه سن جائز در .

کذلک ، منوع اولان افعالی نهی ایدرسه بوده بینه تکراردر ، آنک ایچون آیریجھ اولی الامرك نهینه اطاعت ایدیکنر دیمکه حاجت یوقدز . اولی الامر ، واجب اولان افعالی ده منع ایمکه صلاحیتدار دکلدر . و بینه شو حالده آیت جلیله دن مقصد ؟ جائز اولان افعالده اولی الامرك منعه اطاعت ایدیکنر دیمک اولور . ایشته بویله اولی الامرك جائز اولان افعالده صلاحیتی انکار اولنوره آیت جلیله نک حکم و معنایی قالماز .

معارضنر ، بزم پل کیسه اولان دوشونجھ منه حیوت وبالطبع او قیمه دوشونجھ يالکن نتیجه سی او له رق بزم احاطه ایده مدیکنر (!) بعض شیلری ایراد ایدییور و لا بزم باشمزده حدود آنچه نی اقامه ایده جک خصوماتی فصل

ایده جك اعن و آسایشی تأمين آيد بجات، ضعيفي قوي يه، مظلومی ظالمه قارشی حیات ايده.
 جات.... دیگر، اکر معاوته، هر کاير اراده ايتديکي بواشنه، امر و نهي غياندن و ياخود
 آنلر حتمه، امر و نهي جريان ايچش شيلو دن ايسه، ياشرعاً واجب او لان و امنوع او لان
 وياغود شرعاً وجوب و منع تحتمه او لما يوب جائز او لان اقامدن اولى لازم
 كاير، بونلر دن ماعدا باشنه برشني او له ما ز، شو حالده يوقاريده بر تفصيل عرض
 ايتديکم ايضاجات، تأميشه يوقال دهد جاري دز، بزم قصه دوشونجه من بونلري ده
 احاطه ايچش و اظطر دقتدن دوز طو تامشدر، اساسن عر امر و نهي شامادر.
 چونكه، امر و نهي او لان افعال، يا واجدر، يا امنوع در و ياخودده جائز در
 وبونلر دن خارج افعال، قابل تصور دكلدز.

اکر بواشنه امر و نهي قيلندن دكل وياخود كنديسته امر و نهي جريان
 ايتهين بصور تلر دن ايسه بمحنه قطعاً تعاقی يوقدر.

ايشه؟ بعکسي يهوده و هيج بر اساسی عقلی و علمی يه استاد ايده هين
 و خطيائی غير قابل تعداد او لان معارضه، الا نهايت حرمتکار لسان استعمال
 ايتهديکم بهائيه ساحه بحث و جداالدن چکلمك مجبوریت اليمسته قالیور.
 او نه مدهش صولت ايدی، يونه آجیق هزیمت! المباطل صولة ثم يضمحل.

منتها معمونی

منصوری زاده

سعید

آخوند هم شجاعی

اسلامیت و یکی آرناؤوداچ

هر نسله افشار عالیک عر طوفنده اهل اسلامدن زیاده
 قوت و مکنت مادیه صاحبی او لان خربستان حکومتیه بو
 قازاندشتی قوت ایله نزهه ده بر [لا اله الا الله] صداسی
 چهاران سی کورد و لرسه بوسک چیقدیغی مره همان بر
 حاج دیکه شتاب ایلرلو.

بوندن بر قاج سنه اول لوئیزرا، بر لین و پاریس غایبیه لری کندي بینلرند